

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 29P/26/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8724203488
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Heldáková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8724203488.1

Uznesenie

Okresný súd Poprad v právnej veci osvojenia maloletej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľa, dieťa rodičov- matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, D. a otca: neuvedený, na návrh navrhovateľov: 1/ E. F. G., nar. XX.XX.XXXX a 2/ H. I. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom J. XX, K. L., o osvojenie maloletej, t a k t o

rozhodol:

I. U s t a n o v u j e maloletej za procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad v konaní o prenesenie príslušnosti vo veci osvojenia maloletej vedenom na Okresnom súde Poprad pod spisovou značkou 29P/26/2024.

II. Miestnu príslušnosť p r e n á š a na Okresný súd Stará Ľubovňa, ktorému po právoplatnosti tohto uznesenia bude spis odstúpený na konanie.

o d ô v o d n e n i e:

1. Dňa 23.08.2024 podali navrhovatelia na Okresnom súde Poprad (ďalej len „súd“) návrh na osvojenie maloletej (ďalej len „návrh“).

2. Vychádzajúc z návrhu maloletá sa narodila v Nemocnici Poprad a.s. (ďalej len „nemocnica“) dňa XX.XX.XXXX. Matka maloletej podpísala dňa 30.11.2023 súhlas na osvojenie maloletej bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Dňa 20.12.2024 si navrhovatelia prevzali maloletú z nemocnice, a to na podklade uznesenia súdu č. k. 14P/188/2023- 18 z 18.12.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.01.2024, ktorým súd nariadil nemocnici odovzdať maloletú do starostlivosti navrhovateľov. Od prevzatia poskytujú navrhovatelia maloletej riadnu starostlivosť a opateru. Uznesením č. k. 29P/1/2024- 23 z 07.02.2024, právoplatným dňa 14.02.2024, súd určil, že u maloletej sú splnené podmienky osvojiteľnosti. Uznesením súdu č. k. 29P/4/2024- 37 z 21.03.2024, právoplatným dňa 21.03.2024, bola maloletá zverená do predosvojiteľskej starostlivosti navrhovateľov (ďalej len „uznesenie o zverení do POS“). Navrhovatelia sú zapísaní v zozname žiadateľov o náhradnú osobnú starostlivosť na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, určenom na sprostredkovanie náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovatelia v návrhu opísali svoje rodinné, bytové, ekonomické pomery, proces adaptácie maloletej, ako aj jej napredovanie vo vývine.

3. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

4. Podľa § 69 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať

pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

5. Podľa § 117 CMP ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

6. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

7. Podľa § 31 ods. 2 zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

8. Podľa § 31 ods. 4 druhej vety zákona o rodine funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

9. V zmysle § 61 od. 1 zákona o rodine je opatrovník povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

10. Nakoľko maloletá v tomto konaní nemôže samostatne konať vzhľadom na jej maloletosť a nemôže byť v tomto konaní ani zastúpená svojím zákonným zástupcom, ktorým je jej matka (pozn. súdu: otec nie je uvedený v rodnom liste), z dôvodu možnej kolízie záujmov medzi maloletou a jej matkou, súd postupoval v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a maloletej ustanovil za procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad na zastupovanie v konaní o prenesenie miestnej príslušnosti vedenej na súde pod spisovou značkou 29P/26/2024 (výrok I.), ktorý má informácie o maloletej, nakoľko tento úrad už maloletú zastupoval v predchádzajúcom konaní o zverení maloletej do predosvojiteľskej starostlivosti.

11. Podľa § 36 ods. 1 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

12. Podľa § 36 ods. 2 CSP príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

13. Podľa § 3 ods. 1 CMP na konanie je miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon.

14. Podľa § 5 CMP súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

15. Podľa § 6a ods. 1 CMP v konaniach podľa druhej časti prvej hlavy, tretej časti a štvrtej časti sa na miestne príslušnom súde návrh na začatie konania týkajúci sa toho istého maloletého alebo jeho súrodencov, ak majú spoločných oboch rodičov ako maloletý, prideliuje sudcovi, ktorému bol pridelený prvý návrh na začatie konania týkajúci sa tohto maloletého, a ak sa konanie začalo bez návrhu, sudcovi, ktorý začal prvé konanie bez návrhu; ustanovenia o prideliovaní vecí náhodným výberom sa nepoužijú.

17. Podľa § 112 ods. 2 CMP ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd; zmena bydliska maloletého z dôvodu umiestnenia maloletého v zariadení na základe rozhodnutia súdu podľa § 111 písm. l) až n) nie je dôvodom na zmenu miestnej príslušnosti súdu.

16. Podľa § 135 CMP konaniami vo veciach osvojenia sú konanie o a) osvojiteľnosti, b) osvojenie a c) zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti.

17. Podľa § 136 CMP na konanie vo veciach osvojenia je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Ak takého súdu niet, je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého sa dieťa zdržuje.

18. Miestna príslušnosť všeobecného súdu vo veciach maloletého dieťa sa určuje podľa okolností, ktoré tu boli v čase začatia prvého súdneho konania vo vzťahu k dieťaťu a trvá po celú dobu konania (tzv. zásada perpetuatio fori). Raz určená miestna príslušnosť vo veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa v prvom konaní sa teda vzťahuje aj na všetky ďalšie konania až do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa. Zmena raz určenej príslušnosti súdu v týchto veciach je zásadne možná len postupom podľa § 112 ods. 2 CMP, a to za kumulatívneho splnenia nasledujúcich podmienok. Prvou podmienkou je zmena okolností na posúdenie príslušnosti, ktorá nie je len prechodná, ale je trvalého charakteru (môže ísť o trvalú zmenu bydliska dieťaťa, jeho umiestnenie do ústavu, zverenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti a pod.). Ďalšou podmienkou na prenesenie miestnej príslušnosti je, že k zmene okolností došlo zákonným spôsobom a zároveň si to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. O postupe podľa § 112 ods. 2 CMP sa vydáva uznesenie, ktoré sa doručuje všetkým účastníkom.

19. S poukazom na vyššie uvedené súd skúmal, či v predmetnej veci došlo ku kumulatívne splneniu podmienok, ktoré CMP vyžaduje pre prenesenie miestnej príslušnosti. Vzhľadom na to, že maloletá bola zverená do predosvojiteľskej starostlivosti navrhovateľov, a to uznesením o zverení do POS bližšie špecifikovaným v bode 2 tohto uznesenia, bydliskom maloletej sa na základe tohto rozhodnutia stalo mesto Stará Ľubovňa. V danom prípade tak došlo k zmene bydliska maloletej zákonným spôsobom. Trvalému charakteru zmeny pobytu maloletej nasvedčuje aj tá okolnosť, že navrhovatelia, ktorí majú trvalý pobyt v obvode Okresného súdu Stará Ľubovňa, majú záujem si maloletú osvojiť. V konečnom dôsledku prenesenie miestnej príslušnosti je aj v záujme maloletej, nakoľko aj v prípade tohto maloletého dieťaťa sa pridelovanie poručenských vecí spravuje pravidlom o rodinnom sudcovi podľa § 6a CMP, ktorým je vzhľadom na miesto pobytu maloletej, v súčasnosti sudca Okresného súdu Stará Ľubovňa.

20. Vzhľadom k uvedenému má súd za to, že je v záujme maloletej, aby vo veci rozhodol Okresný súd Stará Ľubovňa, ktorý je súdom maloletej najbližším a pred ktorým bude prejednanie veci efektívnejšie a hospodárnejšie.

21. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia má súd za to, že došlo ku kumulatívne splneniu podmienok, ktorých splnenie je predpokladom na prenesenie miestnej príslušnosti. Vzhľadom k uvedenému súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia a preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Stará Ľubovňa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné. (§ 2 CMP v spojení s § 355 ods. 2 zákona CSP a contrario)